Ἔτος 19ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1906 — Ἀριθ. 864

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.—Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά.—Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οἱ παιδικοί χοροί.—Ἀπάντησις πρὸς τὸν κ. Γ. Τ. τοῦ Νέου Ἄστεως.—Μεγάλαι ποιήτριαι τοῦ XIX αἰῶνος.—(μεταφρ. δος Εἰρήνης Νικολαΐδου.—Ἀπὸ τὸ ταξείδι μου.—Αἱ γυναῖκες τῆς Σκανδιναυίας. (μετάφρασις δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).—Αἱ ἑορταὶ τῶν Ἀπόκρεω.—Μία ἐπανόρθωσις —Ἀλληλογραφία. — Συνταγή. — Εἰδοποιήσεις.= Ἐπιφυλλίς: Αἱ μάγισσαι τῆς Γαλλίας.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. Γ. Τ.
ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΣΤΕΩΣ

Κύριε μου,

Ὅταν κανεὶς ἔχῃ τὴν εὐτυχίαν νὰ εἶναι πατέρας τεσσάρων Ἑλλήνων, ἐστω καὶ μικροσκοπικῶν, ἔχει βεβαίως τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικρίνῃ τὰς πράξεις ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν οὔτε 'μισόν. Ὅταν μάλιστα αἱ πράξεις αὐταὶ ἀναφέρωνται εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν χαρὰν τῆς γενεᾶς τῶν διαδόχων του, ἔχει καθῆκον νὰ ἐξελέγχῃ καὶ ἀνατέμνῃ πᾶσαν ἰδέαν καὶ πᾶσαν πρᾶξιν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι, χωρὶς τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον δίδει ἡ πατρότης καὶ ἡ μητρότης, ἐνισχύουν συνηθείας τὰς ὁποίας ἕνας τόσον σεβαστὸς πρόγονος ἀποδοκιμάζει.

Εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν ἀναγνωρίζω ὅτι εὑρίσκομαι σήμερον. Εἶμαι ἡ βέβηλος καὶ ἡ ἱερόσυλος, ἡ διψῶσα χαρὰν μητρότητος καὶ φανταζομένη ὅτι δανείζομαι καὶ ἐγὼ μικρὸν δικαίωμα εἰς τὸν τίτλον αὐτόν, εἴτε ἀφιεροῦσα μέρος τῆς ζωῆς μου εἰς ἀνατροφὴν παιδιοῦ, ἐπὶ τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως τῶν γενεθλίων τοῦ ὁποίου οὐδένα ἔχω τίτλον, εἴτε συντελοῦσα, ὅπως τὸ ἔθιμον τῶν διωργανωμένων παιδικῶν διασκεδάσεων γενικευθῇ τόσον, ὥστε ὅλα τὰ παιδιὰ νὰ ἔχουν ἐν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλείτερον μερίδιον χαρᾶς καὶ ἀπολαύσεως εἰς τὰ μικρά των χρόνια.

Διὰ τὴν ἐπέμβασίν μου αὐτὴν εἰς ἔργα ἀλλότρια ἔρχομαι σήμερον νὰ ἀπολογηθῶ, ὑπερασπίζουσα, φυσικά, τὰς ἰδέας μου, τὴν μόνην μητρότητα τῶν ὁποίων δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ μοῦ διαφιλονικήσετε.

Λοιπόν, Κύριέ μου, ἐπροσκάλεσα τοὺς τέσσαρας υἱούς σας νὰ μασκαρευθοῦν καὶ νὰ χορεύσουν μὲ ἄλλα πενῆντα παιδάκια εἰς τὸ σπῆτί μου τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἤμην ἐντὸς τῶν παιδαγωγικῶν ὅρων τῆς παιδικῆς ἀνατροφῆς καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι μία ἡμέρα χαρᾶς καὶ εὐθυμίας ἀθῶας, ἀφελοῦς, εἰλικρινοῦς δὲν θὰ ἐμείωνε οὔτε κατ' ἐλάχιστον τὴν εὐτυχίαν τῶν μικρῶν αὐτῶν οὔτε εἰς τὸ παρόν, οὔτε εἰς τὸ μέλλον.

Τὴν πεποίθησίν μου αὐτὴν τὴν ἤντλησα καὶ ἀπὸ τὴν ἀτομικήν μου πεῖραν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς παιδικῆς ψυχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδοθῶ, ὡς ἀδελφὴ πρεσβυτέρα ἑπτὰ νεωτέρων ἀδελφῶν.

Λοιπόν, ὅταν ὑπῆρξα καὶ ἐγὼ παιδί, μίαν φορὰν καὶ ἕναν καιρόν, ὡς ὑπήρξατε βέβαια καὶ σεῖς, ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἀντίκρυζα τοὺς ἀνυποδήτους Μακεδόνας καὶ τὰς θωρακοφόρους Ἀθηνᾶς τοῦ γαϊτανακιοῦ εἰς τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τίποτε ἄλλο δὲν περιεστρέφοντο οἱ συλλογισμοί, τὰ ὄνειρα καὶ οἱ πόθοι μου, παρὰ πῶς νὰ μασκαρευθῶ καὶ ἐγὼ καὶ πῶς νὰ γίνω τόσον εὐτυχής, ὅσον οἱ χρυσοφορεμένοι ἐκεῖνοι λοῦστροι. Μίαν φορὰν μάλιστα νομίζω, ὅτι ἀπεφάσισα νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὴν μητρικὴν ἐπίβλεψιν, νὰ τρέξω εἰς τὸν δρόμον καὶ νὰ ἐρωτήσω τὸν διευθύνοντα τὸ γαϊτανάκι, ἐὰν ἔπερνε οἷον δήποτε παιδὶ μασκαρευμένο εἰς τὸν ὑπαίθριον χορόν του.

Καὶ δὲν ἐπραγματοποιήθη μὲν τὸ σχέδιόν μου αὐτό. Ὅλας ὅμως τὰς ἡμέρας τῶν ἀπόκρεω, ἐγὼ καὶ τὰ ἀδελφά μου

ἐσπάζαμεν τοὺς κουμπαράδες μας ἀγοράζαμεν χρυσόχαρτα, κατεσκευάζαμεν περικεφαλαίας καὶ κράνη καὶ σκῆπτρα καὶ ὁσάκις ἡ πατρικὴ αὐστηρότης, ἡ ἀμείλικτος διὰ τὰ παιδιὰ τῆς ἐποχῆς μας, τὸ ἐπέτρεπε, μετημφιεζόμεθα εἰς Μακεδόνας καὶ Ἀθηναῖς—διότι τὸ γαϊτανάκι ἐχρησίμευεν ὡς μόνον πρότυπον μασκάρευμα—καὶ εἴμεθα ὑπερβολικὰ εὐτυχεῖς.

Φυσικὰ ἀφοῦ ἐμασκαρευόμεθα ἠθέλαμεν καὶ νὰ χορεύωμεν.

Ἀλλὰ τότε, Κύριέ μου, Φρεβολιανὰ νηπιαγωγεῖα δὲν ὑπῆρχαν, καὶ τὰ μικρὰ παιδάκια δὲν ἐμάνθαναν χορόν, οὔτε γυμναστικήν, φεῦ ! Ἐχοροπηδούσαμεν λοιπόν, χωρὶς μουσικὴν καὶ χωρὶς ρυθμόν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἱκανοποιήσωμεν μίαν ἀνάγκην ψυχικήν, μίαν ἀκράτητον ὤθησιν τῶν ποδιῶν μας εἰς κίνησιν καὶ θόρυβον, μίαν μανίαν τρέλλας, ἡ ὁποία ἤρχιζε μὲ τὸ Τριῴδιον καὶ ἐτελείωνε μὲ τὴν Καθαρὰν Δευτέραν.

Καὶ τότε μὲν τὸ παιδικὸν μασκάρευμα, κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς, ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τὴν μεγαλητέραν μερίδα τῶν γονέων ἐκτροχιασμὸς τῆς παιδικῆς σοβαρότητος καὶ συχνὰ ἐγίνετο ἀφορμὴ οἰκογενειακῶν σκηνῶν, ὡς ἄλλως τε ὅλα τὰ παιγνίδια. Ἀλλὰ ἀπὸ τότε ἔχουν περάσει δεκάδες ἐτῶν καὶ ἡ παιδαγωγικὴ ἐπιστήμη μετέβαλε κἄπως τὰ πράγματα καὶ ἐκανόνισεν ἐπὶ διαφορετικῶν βάσεων τὰ τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ἂν δὲν ἀπατῶμαι δὲ καὶ ὁ Πεσταλότσης καὶ ὁ Froebel καὶ ὅλοι οἱ μεγάλοι τοῦ κόσμου παιδαγωγοὶ ἓν πρᾶγμα ζητοῦν καὶ ἐπιδιώκουν, τὴν συστηματοποίησιν ὅλων τῶν παιγνίων καὶ ὅλων τῶν διασκεδάσεων τῶν παιδιῶν. Οἱ ἴδιοι παιδαγωγοί, Κύριέ μου, καὶ πλῆθος ἄλλο νεωτέρων συναδέλφων των πιστεύουν καὶ ἀποδεικνύουν μάλιστα, ὅτι ὁ συγχρωτισμὸς τῶν μικρῶν ἀπὸ τῆς νηπιακῆς μέχρι τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας εἶναι ἀπαραίτητος.

Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τοὺς νηπιακοὺς κήπους των καὶ εἰς τὰ κατόπιν σχολεῖα κηρύσσονται ὑπὲρ τῆς ἀπὸ κοινοῦ ἐκπαιδεύσεως τῶν δύο φύλων. Τὸ σύστημά των διὰ τὰ μικρά—καὶ νομίζω, ὅτι ὁ μεγαλείτερος τῶν τεσσάρων Ἑλλήνων σας δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὀκτὼ ἔτη—ἐφηρμόσθη εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολήν, διὰ τὰ μεγάλα δὲ εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Βόρειον Εὐρώπην ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ ἔχῃ μέχρι σήμερον φυγαδευθῆ ὁ ἔρως καὶ αἱ πρῶται συγκινήσεις τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας οὔτε ἀπὸ τὸ ἕν, οὔτε ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον.

Ὡς πρὸς τὴν ἀγάπην σας πρὸς τὴν ὑπαίθριον φύσιν καὶ τὰς πεζοπορίας τῶν μικρῶν Ἑλλήνων σας σᾶς θαυμάζω δι' αὐτό, καὶ πάντοτε ὑπῆρξα φανατικὴ συνήγορος τῆς εἰς τὸ ὕπαιθρον ζωῆς τῶν παιδιῶν. Ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς παρατηρήσω, ὅτι τὸ ἔτος ἔχει τριακοσίας ἑξήντα πέντε ἡμέρας, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ ἑκατὸν πενῆντα τοὐλάχιστον εἶναι ἑορταί. Ὅτι διὰ τὰ παιδιὰ τὸν χειμῶνα τὸ ὕπαιθρον εἶναι ὠφέλιμον καὶ ἀκίνδυνον ἀπὸ τὰς δέκα τὸ πρωὶ ἕως τὰς τέσσαρας μ. μ. καὶ ὅτι ἀπὸ τὰς τέσσαρας ἕως τὰς ἑπτὰ οἱ μικροὶ δρομεῖς σας ἠμποροῦν νὰ μασκαρεύωνται καὶ νὰ χορεύουν, χωρὶς νὰ στεροῦνται καμμίαν ἀπὸ τὰς συνηθείας τῶν ὑπαιθρίων ἀσκήσεών των. Ἡ οἰκιλία μάλιστα αὐτὴ δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ διαθέτῃ εὐθυμότερον τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα, Κύριέ μου, ἀκριβῶς ἕνεκα τῆς ἡλικίας των εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ κουράζωνται ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ἐπανάληψιν τῶν ὑπαιθρίων ἐκδρομῶν των.

Ἄλλως τε, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, τὰ παιδιά, εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν εἶναι τόσον προσηλωμένα εἰς τὸν ἑαυτόν των, εἰς τὴν πλημμυροῦσαν τὸ μικρὸν εἶναί των ζωήν, εἰς τὰ μικρὰ ἀφυπνιζόμενα αἰσθήματα καὶ πάθη των, ὥστε ἀδυνατοῦν νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ἁρμονίαν καὶ τὰς ὡραιότητας τῆς φύσεως, τὰς ὁποίας ἡμεῖς οἱ μεγάλοι τόσον ἀπολαμβάνομεν.

Πρὶν νὰ τελειώσω, νομίζω καθῆκόν μου νὰ σᾶς βεβαιώσω, ὅτι τὸ ψωμί, τὸ βούτυρον, τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα ἦσαν τὰ κυριώτερα συστατικὰ τοῦ buffet, καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἐπιστήμη δὲν ἀποκλείει τὴν ζάχαριν διὰ τὴν ὑγιεινὴν τῶν μικρῶν ἀνάπτυξιν, δι' αὐτὸ ἡ καραμέλες κατεῖχαν εἰς τὴν παιδικὴν αὐτὴν ἑορτὴν μίαν ἀπὸ τὰς τιμητικωτέρας θέσεις.

Καὶ τώρα, Κύριέ μου, ὅπου ἀπελογήθην, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς εἰπῶ τὸ συμπέρασμά μου ἀπὸ τὸ προχθεσινὸν παιδικὸν πανδαιμόνιον. Ὅτι δὲν ὑπάρχει χαρὰ καὶ εὐτυχία μεγαλειτέρα διὰ μικροὺς καὶ μεγάλους, ἀπὸ τὴν συγκέντρωσιν μασκαρευμένων παιδιῶν, τὰ ὁποῖα χορεύουν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ τὰς ὁδηγίας ἑνὸς χοροδιδασκάλου καὶ τὴν ρυθμικὴν συνοδείαν τῆς μουσικῆς. Ἐὰν εἰς τὴν ζωηρότητα, τὰ γέλοια καὶ τὴν χαράν των προσθέσετε τὴν ἀκτινοβολίαν τῶν ματιῶν καὶ τῶν μειδιαμάτων τῶν μαμάδων καὶ τῶν μπαμπάδων, θὰ ἔχετε ἐν σύνολον τόσον τελείας καὶ ἁρμονικῆς εὐτυχίας, ἡ ὁποία, νομίζω, θὰ ἀφῄρει καὶ ἀπὸ σᾶς ἀκόμη τὴν διάθεσιν νὰ ἐπικρίνετε εἰς τὸ μέλλον τοὺς παιδικοὺς χορούς.

ΜΕΓΑΛΑΙ ΠΟΙΗΤΡΙΑΙ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

MADAME ACKERMANN

Β'.

Ἡ ἡσυχία καὶ ἡ μετριοπάθεια ἀντέκειντο εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς κυρίας Ἄκερμαν. Παιδίον ἄγριον, νεᾶνις ἀφιερωμένη εἰς τὴν σπουδήν, νοικοκυρὰ ἐπιμελής, σύζυγος ἄνευ ἐπιδείξεως, τώρα χήρα αἰωνία καὶ παρηγορημένη, ὑπὸ τὴν φαινομενικὴν ἡσυχίαν της δὲν ἔπαυσε νὰ εἶνε ἐπαναστάτις, ὄχι δι' ἴδιον συμφέρον, ἀλλὰ ἀπὸ ἰδιοσυγκρασίαν καὶ διὰ **τὴν τέχνην**. Τίποτε ἀπὸ τὴν ζωήν της δὲν δικαιολογεῖ τὰς κατάρας, τὰς ὁποίας προφέρει· ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην νὰ φοβῆται, ν' ἀπελπίζηται καὶ νὰ βλασφημῇ. Ἀπὸ τοὺς πλησίον της, ἀπὸ τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα εἶνε ὅμοιά της, κανὲν δὲν τὴν ἐνδιαφέρει· ἡ φύσις τὴν ὁποίαν εἶδε παντοῦ γενναίαν, τρυφερὰν καὶ συχνὰ ἀξιαγάπητον, ἡ φύσις ἀφίνει τὰ μάτιά της καὶ τὴν καρδιά της ἀσυγκίνητα. Ἀλλὰ τὸ δαιμόνιόν της δὲν τὴν ἀφίνει ἥσυχον καὶ αἱ συμφοραὶ τῆς ἀνθρωπίνης τύχης; τὴν ἐξεγείρουν καὶ τὴν παρασύρουν. Ἡ ἀνάγκη τῆς στιχουργίας τὴν κάμνει εὔγλωττον, καὶ αἰσθάνεται «λέγουσα» τὰς δυστυχίας μας περισσοτέραν λύπην παρὰ ἂν ἦσαν «ἰδικαί της». Ἤτο βεβαίως ποιήτρια μὲ τὸ διπλοῦν αὐτὸ προσωπεῖον, τὸ ὁποῖον τὴν ἀφίνει ἀγρίαν καὶ ἀπρόσιτον εἰς συγκινήσεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς, καὶ τὸ ὁποῖον μᾶς τὴν παρουσιάζει ἀπηλπισμένην καὶ τρέμουσαν εἰς μόνην τὴν σκέψιν μιᾶς θλίψεως, ἔστω καὶ

φανταστικῆς. Ἐὰν ἡ δυστυχία δὲν ὑπῆρχεν, ἀντὶ νὰ εὐχαριστηθῇ, θὰ τὴν ἐφεύρισκε διὰ νὰ ἔχῃ λόγον νὰ παραπονῆται. Εἰς ἕνα θαυμάσιον ποίημά της, εἰς τὸ ὁποῖον θέτει τοὺς δυστυχεῖς θνητοὺς πλησίον μὲ τὴν εὐτυχίαν τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἐπαναστατεῖ εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι μέλλουν ἐκεῖ μὲ ὅλην τὴν ἁπλότητά των νὰ δεχθοῦν τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν μακαριότητα· καὶ προεξοφλοῦσα τὴν ἀπάντησίν των, ἡ ὁποία ἠδύνατο λαμπρὰ νὰ τὴν διαψεύσῃ, γράφει ἐν ὀνόματί των τοὺς ἀκόλουθους στίχους.

Seigneur! nous refusons jusqu'à ta récompense,
Et nous ne voulons pas du prix de nos douleurs.
Nous le savons, tu peux donner encor des ailes
Aux âmes qui ployaient sous un fardeau trop lourd;
Tu peux, lorsqu'il te plait, loin des sphères mortelles,
Les élever à toi dans la grâce et l'amour:
Tu peux, parmi les chœurs qui chantent tes louanges,
A tes pieds, sous tes yeux, nous mettre au premier rang,
Nous faire couronner par la main de tes anges,
Nous revetir de gloire en nous transfigurant.
Tu peux nous pénétrer d'une vigueur nouvelle,
Nous rendre le désir que nous avions perdu....
Oui, mais le Souvenir, cette ronce immortelle
Attachée à nos cœurs, l'en arracheras-tu?

Κύριε! ἀρνούμεθα ἕως τὴν ἀμοιβήν σου. Καὶ δὲν θέλομεν βράβευσιν.

Τὸ γνωρίζομεν, δύνασαι νὰ δώσῃς ἀκόμη πτερὰ εἰς τὰς ψυχάς, αἱ ὁποῖαι κλίνουν κάτω ἀπὸ ἕνα βαρὺ φορτίον. Δύνασαι, ὅταν σοῦ ἀρέσῃ, μακρὰν ἀπὸ τὰς σφαίρας τῶν θνητῶν, νὰ τὰς ὑψώσῃς πρὸς σὲ εἰς τὴν χάριν καὶ εἰς τὴν ἀγάπην. Δύνασαι μεταξὺ τῶν χορῶν, οἱ ὁποῖοι ψάλλουν τὴν δόξαν σου εἰς τοὺς πόδας σου καὶ ὑπὸ τὰ βλέμματά σου, νὰ μᾶς βάλῃς εἰς τὴν πρώτην σειράν.

Νὰ μᾶς στεφανώσῃς μὲ τὰ χέρια τῶν ἀγγέλων σου,
Νὰ μᾶς περιβάλῃς μὲ δόξαν μεταμορφώνων ἡμᾶς.
Δύνασαι νὰ μᾶς δώσῃς νέαν δύναμιν,
Νὰ μᾶς ἐπαναδώσῃς τὰς ἐπιθυμίας τὰς ὁποίας ἐχάσαμεν.
Ναί! ἀλλὰ τὴν Ἀνάμνησιν, τὸν αἰώνιον αὐτὸν πειρασμόν
Τὸν προσηλωμένον εἰς τὶς καρδιές μας, θὰ τὸν ἀποσπάσῃς;.»

Διατὶ ὄχι; Εἶνε ἡ σκέψις ἡ ὁποία μᾶς ἔρχεται κατ' ἀρχάς· ἦλθεν ἐπίσης καὶ εἰς τὴν κυρίαν Ἄκερμαν. Ἀλλ' ἐφυλάχθη καλὰ νὰ σταματήσῃ εἰς αὐτήν, διότι ἂν τὴν εἶχε παραδεχθῆ διὰ μίαν στιγμὴν θὰ ἠρωτᾶτο: Διατὶ ν' ἀμφιβάλῃ διὰ τὸ ὀλίγον ὅταν συμφωνῇ διὰ τὸ πολύ; Καὶ τὸ ποίημά της θὰ τὴν δυσαρεστοῦσε. Ἡ εἰλικρινειά της ὅμως δὲν ἐστερεῖτο μεγαλοπρεπείας. Ἀνεγνώριζεν, εἴπομεν, ὅτι εἶχεν ἄδικον ἀλλ' ὁ Θεὸς τῆς ἐνέπνεε δυσπιστίας, καὶ ἡ ἀμφιβολία αὐτὴ τὴν ἐτάραττε διαρκῶς.

Κατὰ βάθος, ἡ κυρία Ἄκερμαν ἐστερεῖτο τρυφερότητος· προσεπάθει νὰ μισῇ, ἀπὸ ἀδυναμίαν ν' ἀγαπᾷ· καὶ ἐδίδασκε τὴν ἀπογοήτευσιν, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα ἐλπίδος καὶ ἐνεργείας.

Ἐπίστευεν εἰς τὴν Ἐπιστήμην, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀντελαμβάνετο πολὺ καθαρά: διότι ὑπάρχει ἐπιστήμη καὶ ἐπιστήμη· ἐκείνη ἡ ὁποία δὲν περιέχει τὴν φιλοσοφίαν δὲν τῆς ἐφαίνετο ἀξία τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἡ ἄλλη ὡς ἀμέτοχος ποιήσεως καὶ ἠθικῆς, δὲν τὴν ἱκανοποίει. Ἀλλαζε λοιπὸν ἀντιλήψεις, ἀναλόγως μὲ τὰς ἑκάστοτε ἀναγνώσεις της καὶ τὰς ἰδέας τῶν περὶ αὐτήν, καὶ δὲν ἐκράτει ἀπὸ τὰς τόσας ἀντιφατικὰς θεωρίας παρὰ τὰς κοινὰς ἀρνήσεις των. Ἠρνεῖτο οὕτω πάντοτε συστηματικῶς ὅλα. Τὴν Φύσιν;

Mère avide, elle a pris l'éternité pour elle,
Et nous laisse la mort.

Μητέρα ἄπληστος, ἐκράτησε δι' ἑαυτὴν τὴν ἀθανασίαν
Καὶ μᾶς ἄφησε τόν θάνατον.

Τὴν Αἰωνιότητα;
..... Quelle est cette étrange menace ?

. . . . . .

Eternité de l'homme, illusion, chimère
Mensonge de l'amour et de l'orgueil humain,
Il n'a point eu d'hier, ce fantôme ephémère,
Il lui faut un demain.

Αἰωνιότης! Ποία εἶνε ἡ παράδοξος αὐτὴ ἀπειλή;

. . . . . .

Αἰωνιότης τοῦ ἀνθρώπου, ὄνειρα, χίμαιραι
Ψεῦδος τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπερηφανίας,
Δὲν εἶχε ποσῶς χθές τὸ ἐφήμερον αὐτὸ φάντασμα
Τοῦ χρειάζεται αὔριον.

Ὁ ἔρως;

Tous les êtres formant une chaine éternelle
Se passent en courant le flambeau de l'Amour.
Chacun rapidement prend la torche immortelle.
E la rend à son tour.

Ὅλα τὰ ὄντα ἀποτελοῦντα μίαν αἰωνίαν ἅλυσιν
Δίδουν τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο, τρέχοντα, τὴν δᾷδα τοῦ Ἔρωτος.
Τὸ καθὲν λαμβάνει ταχέως τὴν ἀθάνατον λαμπάδα
Καὶ τὴν μεταδίδει εἰς τὸ ἄλλον.

Ἡ νεότης;

Près de nous la Jeunesse a passé, les mains vides
Sans nous avoir fêté, sans nous avoir souri
Les sources de l'amour sous nos lèvres avides
Comme une eau fugitive, au printemps on tari.
Dans nos sentiers brulès par une fleur ouverte.
Si, pour aider nos pas quelque soutien cheri
Parfois s'offrait à nous sur la route deserte,
Lorsque nous les touchions, nos appuis se brisaient
Tout devenait roseau quand nos coeurs s'y posaient
Au gouffre que pour nous creusait la Destinée
Une invisible main nous poussait acharnée.
Comme un bourreau, craignant de nous voir échapper
A n s côtes marchait le Malheur inflexible
Nous portions une plaie à chaque endroit sensible,
Et l'aveugle Hasard savait nous frapper.

Πλησίον μας ἡ Νεότης ἐπέρασε, μὲ τὰ χέρια κενά,
Χωρὶς νὰ μᾶς θωπεύσῃ, χωρὶς νὰ μᾶς μειδιάσῃ.

Αἱ πηγαὶ τῆς ἀγάπης ἐπάνω εἰς τὰ ἄπληστα χείλη μας
Ὡς νερὸν τὸ ὁποῖον φεύγει, τὴν ἀνοιξιν ἐστείρευσαν.
Εἰς τὴν ἐρημίαν μας οὔτ' ἕνα ἄνθος ἀνοικτόν.
Ἐὰν, διὰ νὰ βοηθήσῃ τὰ βήματά μας, κάποιον ἀγαπητὸν στήριγμα,
Ἐνίοτε μᾶς ἐστήριζεν εἰς τὸν ἔρημον δρόμον.
Μόλις τὸ ἠγκίζαμεν καὶ αὐτὸ ἐθραύετο:
«Τὸ πᾶν ἐξηραίνετο γύρω εἰς τὴς καρδιές μας.
Εἰς τὸ βάραθρον τὸ ὁποῖον δι' ἡμᾶς ἔσκαπτεν ἡ Τύχη, χέρι ἀόρατον μᾶς ἔσπρωχνε σκληρῶς.
Ὡς δήμιος, ὁ ὁποῖος ἐφοβεῖτο μήπως διαφύγωμεν.
Εἰς τὸ πλάγι μας ἐπεριπατοῦσεν ἡ ἄκαμπτος Δυστυχία.
Ἐπονούσαμεν εἰς ὅ,τι καὶ ἂν ἠσθανόμεθα.
Καὶ τὸ τυφλὸν πεπρωμένον ἐγνώριζε ποῦ νὰ μᾶς κτυπᾷ.

Ὁ τελευταῖος αὐτὸς στίχος εἶνε τυπικός: ἡ χριστιανικὴ ἰδέα τοῦ ἐνσυνειδήτου λειτουργοῦ τοῦ σύμπαντος καὶ ἡ ἀθεϊστικὴ, τῆς ἀλόγου δυνάμεως, τῆς ζωογονούσης τὴν ὕλην, συναντῶνται ἐκεῖ,ὡς διὰ νὰ βεβαιώσουν τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῆς κυρίας Ἀκερμάν. Γεννηθεῖσα ἀληθὴς χριστιανή, ἀπέφευγε νὰ ἐπιδεικνύῃ τοῦτο· εἶχε τὸ πνεῦμα κριτικὸν, ἀλλὰ δὲν ἦτο οὔτε γνώστης τῆς λογικῆς,οὔτε ἀληθὴς σοφὸς, ἂν καὶ ἤθελε νὰ φαίνεται καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο. Ποιήτρια πρὸ παντὸς, ποιήτρια μόνον, ἠρκεῖτο καὶ ἠὐχαριστεῖτο μὲ ὅ,τι ἐκολάκευε τὴν μεγαλοφυΐαν της. Διὰ τοῦτο τὰ ποιήματά της ἠμποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ὡς φιλοσοφικά, διότι ἐνεπνέοντο ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ ὑπερφυσικοῦ, τοῦ Θεοῦ ἢ τῆς ἀρνήσεως αὐτοῦ, ἀδιάφορον.

Ἀλλὰ ποιήματα φιλοσόφου δὲν ἠδύνατο νὰ ὀνομασθοῦν ἡ σειρὰ τῶν ἀντιφάσεων, κοινοτοπιῶν καὶ καθαρῶν ἀρνήσεων, αἱ ὁποῖοι κατέρρεον πρὸ παντὸς συλλογισμοῦ. Δὲν ἐκπλήττομαι μάλιστα πῶς ἡ κ. Ἄκερμαν, ἡ ὁποία ἦτο ἀπαισιόδοξος πρὸ τοῦ Schopenhauer, δὲν ἐφεῦρε τὸν θετικισμὸν πρὸ τοῦ Auguste Comte, καὶ ὅταν τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς ἀπεκαλύφθη πῶς δὲν τὸ ἀντελήφθη κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ἐφευρέτου του.

Ὁ Auguste Comte ἐπίστευεν εἰς τὴν θεότητα ὡς εἰς πρᾶγμα ἐπιστημονικῶς βεβαιωμένον, καὶ εἶνε γνωστὸν ὅτι τὸ σύστημά του εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐπικρατήσῃ ὅλων τῶν μονοθεϊστικῶν θρησκειῶν. (Μετάφρασις **Εἰρ. Νικολαΐδου**)

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Ὁ κρυσταλένιος μας, ὁ ὀνειρώδης πύργος ἐσκιάσθη γρήγορα, ὡς σκιάζονται, φεῦ! ὅλα τὰ ὡραῖα καὶ φανταστικὰ πράγματα. Τὰ σύννεφα,τὰ ὁποῖα εἶχαν ἐξαπλώσει τὸν ὀπάλινον πέπλον των εἰς καλλιτεχνικὰς πτυχὰς εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ βουνοῦ, ἤρχισαν νὰ διαλύωνται καὶ νὰ διασκορπίζωνται εἰς κάθε διεύθυνσιν. Ὁ ἥλιος ἐκρύφθη καὶ πάλιν καὶ ὁ δρόμος μας εἰς τοὺς πολλοὺς ἑλιγμούς του μᾶς ἀπεκάλυψε τὰ πλάγια καὶ τὰ ὀπίσω τοῦ χιονισμένου βουνοῦ ὑπὸ τὴν ἁπλῆν καὶ πραγματικήν των ὄψιν.

Τώρα πλέον ὅ,τι καὶ ἂν ἐβλέπαμεν ὡραῖον δὲν μᾶς ἔκαμνε μεγάλην ἐντύπωσιν. Ὁ θαυμασμός μας εἶχεν ἐξαντληθῆ πρὸ τῆς μαγικῆς εἰκόνος, τῆς ὁποίας καὶ ἡ ἀνάμνησις μόνη ἐσκίαζε κάθε ἄλλην συνηθισμένην ὡραιότητα. Καὶ ὑπῆρξε στιγμή, καθ' ἣν ἑκουσίως ἔκλεισα τὰ μάτια, ὑπὸ φόβου μήπως ὅτι ἔβλεπα κατόπιν διαγράψῃ ἀπὸ τὴν πλάκα τῆς μνήμης μου τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο θέαμα. Ἀπαράλλακτα ὅπως θέλωμεν νὰ συγκρατήσωμεν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας τὴν ἀνάμνησιν μιᾶς ἀκτῖνος παροδικῆς εὐτυχίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀρεσκόμεθα νὰ ἀναζῶμεν ἀργότερα.

Ἄλλως τε ἐπλησιάζαμε πλέον πρὸς τὸν σταθμὸν τῶν συνόρων, ὁ δρόμος μας ἐγίνετο ὁμαλώτερος, ὅπως διεγράφετο μακρός, λευκός, ἀπέραντος ἀνάμεσα εἰς τὰς πεδιάδας καὶ τὰ δάση. Ἐδῶ πλέον τὸ ἄροτρον τοῦ πολιτισμοῦ εἶχεν ἰσοπεδώσει ὅλα καὶ ἡ φύσις πειθαρχική, ἤρεμος καὶ ὁμοιόμορφος, ἐφαίνετο ὑποτεταγμένη εἰς νόμους, συντασσομένη εἰς συνθήκας, ὑποβεβλημένη εἰς ἐθιμοτυπίας, πληρόνουσα καὶ αὐτὴ τὸν φόρον της εἰς τὰς τυραννικὰς καὶ σχολαστικὰς τοῦ ἀνθρώπου ἀξιώσεις.

Αἴφνης εἰς μίαν νέαν στροφὴν τοῦ δρόμου ἡ εἰκὼν ἤλλαξε. Δύο βουνὰ θεόρατα ὑψώθησαν ἐμπρός μας, ὡς δύο μονομάχοι, οἱ ὁποῖοι ἀναμετροῦν τὰς δυνάμεις των ἀντιμέτωποι ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον. Ἦσαν τόσον ὑψηλὰ καὶ τὰ δύω, ὥστε μᾶς ἔκλειαν σχεδὸν τὸνορίζοντα.Κάτιώς φόβος ἐσκορπίζετο γύρω των. Ἀλλ' ὅσον ἡ ἅμαξα ἐπροχωροῦσε, τὰ μάτιά μας ἐσυνείθιζαν μὲ τὴν ἀγρίαν θέαν τῶν βουνῶν αὐτῶν καὶ μὲ νέαν τοῦ δρόμου ἀλλαγὴν οἱ γίγαντες μᾶς ἐπαρουσιάσθησαν ὑπὸ νέαν καὶ ὡραίαν μορφήν. Ἡτραχύτης τῶν γραμμῶν των ἐδῶ ἐμαλάκωνε. Κάτι ὡς κύματα λευκά, στεφανωμένα ἀπὸ ἀφροὺς κατήρχοντο ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ ἑνὸς καὶ ἐσκέπαζαν ὅλας τὰς γραφικὰς ἀνωμαλίας του καὶ ἐστόλιζαν ὡς ἀργυροπελεκημένα ἀνάγλυφα ὅλην τὴν κλιμακωτὴν ἐπιφάνειάν του. Ἀντίκρυ τὸ ἄλλο φιλάρεσκον, θαλερόν, πλέον μέσα εἰς μίαν πρασίνην θάλασσαν, χλόηςκαὶδένδρων,ἐφαίνετο νὰ κατέβαινε ἀπὸ τὸ ἀμέτρητον ὕψος διὰ νὰ συναντηθῇ εἰς ἓν ὡρισμένον σημεῖον μὲ τὸν λευκὸν γείτονά του. Ὀπίσω ἦσαν οἱ ἄγριοι καὶ προαιώνιοι ἐχθροί. Ἐδῶ ἦσαν οἱ φίλοι, οἱ συναντώμενοι ἐπὶ τέλους μὲ τὴν ἰδίαν ὁ καθεὶς ὡραιότητα καὶ τὴν ἁρμονίαν τῶν χρωμάτων καὶ τὴν ἤρεμον τῶν γραμμῶν των ἀπαλότητα.Καὶ εἰς τὸ μέσον, ἀκριβῶς μεταξὺ τοῦ λευκοῦ καὶ πρασίνου σημείου τῆς συναντήσεως των, ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐκμεταλλευόμενος κάθε ὡραιότητα ὑψόνει μεγαλοπρεπὲς καὶ ὑπερήφανον ἕνα τετράγωνον μέγαρον τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει ὡς πόλις καὶ τὸ ὁποῖον φιλοξενεῖ τοὺς πλουσιωτέρους τοῦ κόσμου Ἀλπινιστάς. Εἶνε τὸ Palace Hotel Dolomites, τὸ ὁποῖον εἶναι κτισμένον εἰς ὕψος χιλίων μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ ἔχει ἀντίκρυ του καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας του ἓν ἀπὸ τὰ ὡραιότερα πανοράματα τοῦ κόσμου.

Αἱ τιμαί του εἶναι ἀπρόσιτοι, ἐν σχέσει πρὸς τὰς τιμὰς τῶν ἄλλων σημείων τῶν Ἄλπεων καὶ τὰ εἴκοσι πέντε φρ. τῆς ἡμερησίας pension του ἔκαμαν,ὥστε νὰ συγκεντρωθοῦν ἐκεῖ πλούσιοι μόνον, ἀνήκοντες εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. Ὅλαι αἱ διασκεδάσεις, ὅλα τὰ εἴδη τῶν sports, ὅλα τὰ μέσα τῆς κινήσεως τῶν ἐκδρομῶν εὑρίσκονται συγκεντρωμένα ἐκεῖ καὶ ἀπὸ τοῦ Belluno μέχρι τοῦ Toblach,οἱ ταξειδιῶται καὶ περιηγηταὶ ἐκεῖ ἀπευθύνονται διὰ νὰ ἐνοικιάζουν αὐτοκίνητα καὶ ἵππους, καὶ ποδήλατα δι' ὡρισμένην τῆς ἐποχῆς περίοδον.

Ἡμεῖς κατεβήκαμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Ἄλπεων δι' ὀλίγην μόνον ὥραν, ὅπως ἀπολαύσωμεν τὸ πανόραμα τῆς Βόρκας, πάρωμεν ἕνα καφφὲ καὶ δώσωμεν καιρὸν εἰς τὸ ἄλογόν μας νὰ ξεκουρασθῇ. Εἰς τὸ βάθος τοῦ ξενοδοχείου ἕνας ὡραῖος ὑαλοσκεπασμένος ἐξώστης ὁ ὁποῖος χρησιμεύει ὡς γραφεῖον τοῦ ξενοδοχείου μᾶς φιλοξενεῖ καὶ μία θερμοκρασία γλυκεῖα καὶ θαλπερὰ θερμαίνει τὰ παγωμένα χέρια μας καὶ μᾶς ἐπαναφέρει ἔστω καὶ τεχνητῶς εἰς τὸ θέρος, τὸ ὁποῖον ἀφήκαμεν ὀπίσω μας πρὸ πολλῶν ἤδη ἡμερῶν. Κάτω ὑπὸ τὸν βράχον τοῦ μικροῦ ξενοδοχείου ὁ ποταμὸς κυλίει ὁρμητικὰ καὶ ἀφρισμένα τὰ νερά του, καὶ ἀντικρὺ τὸ θέαμα τῆς Βόρκας μᾶς κρατεῖ ὑπὸ γοητείαν καὶ θαυμασμόν. Ὦ! αὐτὴ ἡ φύσις! ὑπὸ πόσας μορφὰς καὶ πόσην ποικιλίαν ρυθμῶν ὡραίων καὶ εἰκόνων μεγαλοπρεπῶν δὲν παρουσιάζεται! Καὶ πόσας τῆς ζωῆς ἀλησμονήτους στιγὰς δὲν τῆς ὀφείλομεν, ὅπου ἰδίως ὁ αὐθάδης καὶ ὑπερόπτης ἄνθρωπος δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὸ ἔργον της καὶ δὲν βεβηλόνει τὰ ἱερά της.

Ἐπάνω εἰς τὰ τραπέζια τοῦ γραφείου εἰκονογραφημένα δελτάρια τῆς Βόρκας καὶ τῶν περὶζ πλημμυροῦν. Μιαν λέξιν ἀπ' ἐκεῖ, ἢ μᾶλλον ἕνα κομμάτι ὡραίας παγωμένης φύσεως καὶ διὰ τοὺς ψηνομένους εἰς τὰ κυνικὰ καύματα τῶν Ἀθηνῶν ἰδικούς μας. Ὁ καφφὲς ἀχνίζει, ἐνῶ γράφομεν, καὶ τὸν ροφῶμεν ζεστὸν καὶ καίοντα διότι αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποβοηθήσωμεν τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος. Τὰ πόδια, τὰ χέρια, ἡ μύτες καὶ τὰ αὐτιά μας ἤρχισαν νὰ παγόνουν, ἀφότου ἀντικρύσαμεν τὸν κρυσταλλένιον πύργον καὶ οὔτε οἱ μάλλινες κουβέρτες, οὔτε τὰ βαρειὰ ἐπανοφόρια ἠμποροῦν νὰ μᾶς δώζουν ὀλίγην θερμότητα. Πρέπει νὰ σπεύσωμεν, διότι τὸ ἄλογον ἐζεύχθη καὶ καθὼς ἦτο θερμὸν ἀπὸ τὸν δρόμον ἠμπορεῖ νὰ πάθῃ ρευματισμούς. Σκεπασμένον καὶ αὐτὸ μὲ διπλὸν μάλλινον σκέπασμα φαίνεται ἀνυπόμονον νὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμον του. Ἄλλως τε ἡ ὥρα παρέρχεται καὶ ἀργότερα τὸ ψῦχος θὰ εἶναι ἀνυπόφορον. Ἔχομεν ἀκόμη μιᾶς ὥρας περίπου δρόμον καὶ ἐδῶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περασῶμεν τὴν νύκτα, διότι οὔτε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Ἄλπεων, οὔτε εἰς τὸ Palace Hotel Dolomites ὑπάρχει δωμάτιον κενόν.

Μὲ κάποιαν στενοχωρίαν ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὸ θερμὸν καὶ ὡραῖον ἄσυλόν μας. Εἰς τὴν ἅμαξαν σκεπαζόμεθα ὅσον ἠμποροῦμεν καλλίτερα, τὰ ταξειδιωτικὰ βέλα μας διπλόνονται εἰς τρία, σκεπάζουν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον καὶ δένονται ὡς μανδύλια ὑπὸ τὸν λαιμόν. Τὰ χέρια σταυρόνονται σφικτὰ κάτω ἀπὸ τῆς μασχάλες, τὰ πόδια τυλίσσονται μὲ τὰ μάλλινα σκεπάσματα εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἀποκλεισθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ὁ παγωμένος ἀέρας. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ εἰς μάτην. Τὰ βουνὰ τὰ ὁποῖα πλαισιόνουν τὸν δρόμον μας εἶναι ὅλα παγωμένα, καὶ ἡ θερμοκρασία θὰ ἔχῃ βεβαίως κατέλθει εἰς τὸ μηδέν. Ἡ ἅμαξα τρέχει καὶ ἕνας ἀέρας ὁ ὁποῖος καίει τὸ πρόσωπον ἀρχίζει νὰ μᾶς διαπερᾷ ὅλον τὸ σῶμα.Μία καταρροὴ τῶν ματιῶν ἀκράτητος μᾶς ἐπιβάλλει νὰ φέρωμεν δικρκῶς τὰ μανδύλια εἰς τὰ μάτιά μας, τὰ ὁποῖα κλαίουν ἀπὸ κρύο.

Ὅσον ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὴν Βόρκαν, ἡ πεδιὰς καὶ πάλιν ἀνοίγεται ἐμπρός μας μεγάλη, ὁλοπράσινος, ἤρεμος εἰς τὴν σιγὴν τῆς ἐρημίας καὶ μόνος ὁ ὡραῖος δρόμος, τὸν ὁποῖον ἀκολουθοῦμεν, καὶ τὸν ὁποῖον τώρα διασχίζουν αὐτοκίνησα καὶ ποδήλατα καὶ ἄλλαι ἅμαξαι ποικίλλει τὴν μονοτονίαν της. Εἰς τὸν τελευταῖον ἀνήφορον, ὁ ἁμαξηλάτης καταβαίνει ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ ἐπειδὴ δὲν εἰμπορεῖ νὰ παρακολουθῇ τὸν ἀνερχόμενον ἵππον του, ἡ ἅμαξα μένει χωρὶς ὁδηγόν. Τὰ αὐτοκίνητα ἐν τούτοις διασταυροῦνται ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω μας καὶ τὸ παιγνίδι τοῦ διευθύνοντος τὴν ζωήν μας ἵππου ἀρχίζει νὰ παρουσιάζῃ κινδύνους. Ἡ πάσχουσα ἀπὸ αὐτοκίνητοφοβίαν φίλη μου ἀρχίζει νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ προσκαλῇ τὸν ἁμαξηλάτην, ἔξαλλος ἀπὸ φόβον καὶ ἀπὸ θυμόν. Αὐτὸς τρέχει, καὶ λαμβάνει τὰ ἡνία τοῦ ἵππου, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ἕν αὐτοκίνητον ἀπ' ἐδῶ καὶ ἕν ἄλλο ἀπ' ἐκεῖ ἀπειλοῦν νὰ μᾶς καταπλακώσουν. Ἡ φίλη μου μεσα εἰς τὴν ἀνεμοζάλην τῶν ἀγρίων συριγμῶν καὶ τῶν συννέφων τῆς σκόνης τὴν ὁποίαν ἐξεγείρει ὁ τρελλὸς δρόμος τῶν αὐτοκινήτων ἀγριεύει καὶ αὐτὴ καὶ ὀρθὴ εἰς τὸ μέσον τῆς ἁμάξης χειρονομεῖ, ρητορεύει εἰς γλῶσσαν γαλλικὴν μὲ ἰταλικὰς καταληξεις, ἐνῷ ἐγὼ γελῶ ἀκράτητα κὰὶ τρέμω ἐπίσης ἀκράτητα ἀπὸ τὸ πολὺ κρύο. Ἡ μικρὰ αὐτὴ στιγμὴ τοῦ κινδύνου ποικίλλει εὐχάριστα τὰς ἐντυπώσεις μας τῆς ἐκδρομῆς τῆς ἡμέρας αὐτῆς,καὶ ἡ μετάβασίς μας ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν εἰς τὴν Αὐστρίαν σημειοῦται μὲ ἕν ἐπεισόδιον ἀσήμαντον,τὸ ὁποῖον ὅμως παρ' ὀλίγον νὰ πληρώσωμεν μὲ τὴν ζωήν μης.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΙΑΝ

Α'.

Ἀσχολοῦνται πολὺ εἰς τὴν Σκανδιναυίαν διὰ τὸ ζήτημα τῆς οἰκογενείας, τοῦ γάμου, τῆς θέσεως τῆς γυναικὸς καὶ τῶν ἀναγκαίων μεταρρυθμίσεων εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτό. Μὲ μίαν λέξιν ἐκεῖνο ὅπου τοὺς ἀπασχολεῖ εἶνε τὸ γυναικεῖον ζήτημα καὶ τοῦτο κατ' ἀρχὰς ἐκπλήττει ὀλίγον, διότι ὅλα φαίνονται τόσον καλά, τόσον τέλεια ἐκ πρώτης ὄψεως, ὥστε νὰ ἐρωτᾷ τις, ποῖα εἶναι ἐκεῖνα ὅπου ἔχουν ἀνάγκην μεταρρυθμίσεως.

Πρέπει νὰ ἐξάρωμεν τὸ θέλγητρον τῆς γυναικὸς τῆς Σκανδιναυίας, τὰς ἀρετὰς τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδιᾶς, τὴν σοβαρότητά της, τῆς εὐθύτητά της. Τὰ διακρίνομεν κατ' ἀρχὰς εἰς τὰς νεανίδας, αἱ ὁποῖαι ὅπως εἰς ὅλας τὰς γερμανικὰς φυλὰς κατέχουν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πρώτην θέσιν. Αἱ γυναῖκες πρὶν ἀπὸ τὸν γάμον χαίρονται τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν των.

Ἀπὸ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, τὰ κοριτσάκια ἀφίνονται εἰς τὸν ἑαυτόν των. Ὅπως τὰ ἀγόρια ἐξέρχονται μόνα ἀκόμη καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀστῶν, πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὰ παιχνίδιά των, εἰς τὰς μικρὰς ἐργασίας των χωρὶς ἐπιτήρησιν. Καὶ ἡ ἀνεξαρτησία αὐτὴ αὐξάνει μὲ τὰ ἔτη. Νεάνιδες πηγαίνουν χωρὶς ἀκόλουθον εἰς τὸν περίπατον, εἰς ἐπισκέψεις, εἰς ἑσπερίδας, εἰς ταξείδια. Ἐν τούτοις δὲν ἔχουν τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἀμεριπανίδων. Μιὰ νέα τῆς καλῆς κοινωνικῆς τάξεως τῆς Σκανδιναυΐας δύναται, παραδείγματος χάριν, νὰ ὑπάγῃ μόνη εἰς τὸν χορόν, ἀλλὰ πάντοτε εἰς τὸν κύκλον τῶν

γνωστῶν τῆς οἰκογενείας της, καὶ αἱ φίλαι εἰς τὰ σπίτια τῶν ὁποίων θὰ πηγαίνῃ εἶνε δεκταὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, οἱ ὁποῖοι πάντοτε ἐπιβλέπουν τὴν νέαν, ἀλλὰ ἀπὸ μακρύτερα παρ' ὅτι εἰς ἡμᾶς. Εἶνε σχεδὸν ἡ ἐλευθερία τῆς νέας Ἀγγλίδος ἡ ὁποία ὅμως ἐκτείνεται πολὺ περισσότερον εἰς τὰ πνευματικὰ πράγματα. Αἱ μελέται εἶνε εὐρύτεραι, ἡ ἐλευθερία τῆς ἀναγνώσεως μεγαλειτέρα. Ἡ νέα κόρη εἰς τὴν Σκανδιναυίαν ἀναγινώσκει σχεδὸν ὅ,τι θέλει καὶ εἶναι περὶ ὅλων ἐνήμερος, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ὀλίγον ἔξυπνος. Ἀποκτᾷ λοιπὸν μεγάλην εὐρύτητα πνεύματος καὶ δύναται νὰ πραγματεύεται ἀντικείμενα τῶν ὁποίων ἡ τόλμη ἐκπλήττει. Ἀλλὰ πάντοτε ἡ εὐθύτης καὶ ἡ σοβαρότης τῆς σκέψεως τὴν ἔμπνέει καὶ διὰ τοῦτο οὐδέποτε εἶνε δυσαρεστημένη.

Αἱ νεάνιδες εἰς τὴν Σκανδιναυίαν ταξειδεύουν πολὺ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, πηγαίνουν εἰς τὸ Παρίσι, εἰς τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ μελετοῦν τὰς γλώσσας καὶ τὰς τέχνας, Διὰ νὰ τελειώσουν τὴν ἀνατροφήν των συχνὰ ταξειδεύουν εἰς μακρυνοὺς τόπους. Ταξειδεύουσαι αὐξάνουν τὰς γνώσεις των, αἱ ὁποῖαι ἀντικαθιστοῦν ἄλλα χαρίσματα. Αἱ νέαι τῆς Νορβηγίας, τῆς Φαλανδίας κάμνουν τὰ ταξείδια αὐτὰ ἀπὸ πολὺ ἐνωρίς, μόναι καί μὲ τὴν συντροφιὰν φίλης. Πλέον ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὰς νέας τῆς Σουηδίας, ἔχουσι ὀλιγωτέρας κοινωνικὰς παραδόσεις ἀπὸ ἐκείνας, βαδίζουν εἰς τὸν σκοπόν των χωρὶς προλήψεις, τὰς ὁποίας δὲν ἔχουν διότι εἶνε συνηθισμέναι νὰ τὰς σέβωνται παντοῦ. Ἡ τελειοτέρα εὐπρέπεια τηρεῖται εἰς τὰς συναναστροφὰς μὲ τοὺς νέους. Ὁμιλοῦν εὐθύμως, διασκεδάζουν, χωρὶς ἡ συνομιλία καὶ οἱ τρόποι των νὰ ἐξέρχωνται ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς κακῆς συμπεριφορᾶς. Ἐνίοτε μάλιστα φθάνουν μέχρι σεμνοτυφίας καὶ ἀστεῖα καὶ οἰκειότητες, αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπονται εἰς ἄλλους λαοὺς, αἱ γυναῖκες τῆς Σκανδιναυίας, ἀκόμη καὶ αἱ ἡλικιωμέναι τὰς εὑρίσκουν πολὺ ἀτόπους.

Αἱ διασκεδάσεις ἀπασχολοῦν πολὺ τὴν ζωὴν τῶν νεανίδων· χοροὶ, διάφοροι ἑορταὶ, ἐκδρομαί μαζῆ μὲ νέους. Αἱ νεάνιδες τῆς μεσαίας τάξεως, αἱ ὁποῖαι εἰς τὴν Γαλλίαν ἔχουν συχνὰ ζωὴν τόσον στενοχωρημένην, νεότητα μὲ πολὺ ὀλίγην χαρὰν, ἀπολαμβάνουν εὐχαρίστως ἐδῶ τὰ ὡραῖα των χρόνια. Καὶ ὅταν βλέπομεν πόσον εἰς τὴν Γαλλίαν χάνουν μέσα εἰς τας τάξεις τοῦ σχολείου, λυπούμεθα διότι καὶ αἱ ἰδικαί μας δὲν ἐγεννήθησαν εἰς τὴν Σκανδιναυίαν.

Ἀπὸ τὴν ἀνωτάτην αὐτὴν ἀνατροφὴν ἐγεννήθη χαρακτὴρ γυναικεῖος ὅλως διάφορος ἀπὸ ὅ,τι τὸν ἐννοοῦν ἄλλα ἔθνη. Ἀκέραιαι καὶ τίμιαι, μὲ τὸ πνεῦμα ἀνοικτὸν εἰς γενικὰς ἰδέας, εἰς βλέψεις ὑψηλὰς αἱ νέαι τῆς Σκανδιναυίας γνωρίζουν ν' ἀντιμετωπίζουν τὰ πράγματα κατὰ πρόσωπον χωρὶς καμμία προσποίησις ν' ἀμαυρώνῃ τὸ βλέμμα των. Βεβαίως, ἡ γυναῖκα, ἡ νέα κόρη, εἶνε εἰλικρινής, ἁπλῆ, τίμια, ἀλλ' εὑρίσκουν ἐνίοτε ὅτι εἶνε κάτι παραπάνω ἀπὸ ὅ,τι πρέπει. Ἡ εἰλικρίνεια της πλησιάζει τὴν τραχύτητα, ἡ εὐθύτης της ἔχει κάτι τὸ προσβλητικόν, καὶ πολλάκις ἐὰν δοκιμάσῃ νὰ φανῇ εὔθυμος καὶ πνευματώδης, γίνεται θορυβώδης. Κατ' ἀρχὰς τὴν ἐθαύμασαν διὰ τὴν ἁπλότητά της, μετ' ὀλίγον εὑρίσκουν ὅτι δὲν ἔχει τρόπους ἢ ὅτι ἔχει τρόπους ἀνδρικούς.

Τοῦτο προέρχεται διότι ἡ ἀνεξάρτητος ἀνατροφή, ἐξαίρετος καθ' ἑαυτήν, δὲν ἔδωκε ἀκόμη τοὺς καρπούς της. Τὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶνε τέλεια. Ἡ ἰσορροπία δὲν ἀποκατεστάθη, ἕνεκα τούτου, ἔλλειψις μέτρου, σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἡ ἀνεξαρτησία ἀνέπτυξε κατ' ἀρχὰς τὸ αἴσθημα τοῦ *Ἐγώ*! Ἔγιναν *πρόσωπα*, τὸ ὁποῖον δὲν σημαίνει ὅτι ἀπέκτησαν καὶ *προσωπικότητα*.

Ἡ ἀνεξαρτησία εἶνε φυτὸν ξενικόν, δύσκολον νὰ ἐγκλιματισθῇ ἐκεῖ, διότι, κατὰ βάθος ἡ γυναῖκα τῆς Σκανδυναυΐας ἔχει πάντοτε γυναῖκα γερμανικῆς καταγωγῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἰδέα τῆς προσωπικότητος δὲν εἶνε τελείως ἀνεπτυγμένη· τὴν ἀνεξαρτησίαν της ἠσθάνθη βραδέως, ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἀπωτέρα. Ἐκτὸς τούτου αἱ γυναῖκες τῆς Σκανδυναυΐας δὲν ἔχουν ἀκόμη πολιτικὰ δικαιώματα. Δὲν ἦσαν ποτὲ ἐνήλικες καὶ ἀνδρευμέναι ἢ ὄχι ἔπρεπε νὰ ἔχουν κηδεμόνα. Ἡ ἐποχὴ τῆς ἐνηλικιότητος κατ' ἀρχὰς ἦτο τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος, ἔπειτα τὸ εἰκοστόν, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἄνδρας. Ἡ ἰσότης ὑπῆρχε εἰς τὴν διανομὴν τῆς περιουσίας, αἱ κόραι δὲν ἐκληρονομοῦσαν παρὰ μερίδιον πολὺ κατώτερον ἀπὸ τὸ τοῦ ἀδελφοῦ.

Ὅπως ἡ ἀνατροφή, οὕτω καὶ ἡ ἐκπαίδευσις δὲν ἔδωκε ἀκόμη ὅλους τοὺς καρπούς της, διότι εἶνε νέα ἐπίσης. Δὲν ἐκαποῦν πολὺ τὰς σοφὰς γυναῖκας εἰς τὴν Σκανδυναυΐαν ὅλην τὴν τωρινὴν ἐπιστήμην. Τὰς ἀγαποῦσαν ἀκόμη ἀνώτερον ἄλλοτε, καὶ ἔκαμναν εἰς αὐτὰς φοβερὸν πόλεμον. Ἦτο ἀκόμη οὔτε ἡ συγκαταβατικὴ διδασκαλία τοῦ καλοῦ Frysole: «Συνκινῶ ὅπως μία γυναῖκα ἔχει γνῶσιν ὅλων». Ἰδοὺ τὰς συμβουλὰς μητρὸς πρὸς τὴν κόρην της εὑρίσκομεν ἑξῆς:

Μὴν ἐξωδεύῃς τὸν καιρόν σου εἰς ἀναγνώσεις, τὸ φῦλον σου δὲν ἔχει ἀνάγκην· τὸ κύριον εἶνε νὰ μὴν ἀφίσῃς τὴν σάλτσα νὰ πιάσῃ.

Ἡ μεγάλη ὤθησις ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν Σουηδίαν ἤρχισε ἀπὸ τὴν Frederica Bremer σχεδὸν ἡμίσεως αἰῶνος. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ μεγάλης καρδιᾶς ἀφιέρωσεν ὅλην τὴν ζωήν της εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς τύχης τῆς νεότητος καὶ εἰς τὴν μόρφωσίν της. Πρῶτον σχολεῖον διὰ διδασκαλίσσας ἱδρύθη ὑπὸ τὰς φροντίδας της καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀνώτερον ἀπὸ ὅλα μυθιστορήματά της.

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

Οὔτε ὑπουργοὶ, οὔτε πρέσβεις, οὔτε τίτλοι καὶ ἀξιώματα, οὔτε αὐλικοὶ καὶ ἐπίσημοι εἰς τοὺς χοροὺς καὶ τὰς διασκεδάσεις τῆς ἑβδομάδος αὐτῆς. Ὁ ἐπίσημος κόσμος τῆς πρωτευούσης ἀκολουθεῖ τὸ πένθος τῆς Αὐλῆς καὶ ἡ κίνησις τῶν Ἀπόκρεω παρῆλθε χωρὶς τὰς ὁλοχρύσους στολὰς καὶ τὰ φορτωμένα ἀπὸ παράσημα στήθη.

Ἀλλ' εἰς τόπον κατ' ἐξοχὴν δημοκρατικὸν ἡ ἔλλειψις τῶν ἐπισήμων παρέρχεται σχεδὸν ἀπαρατήρητος καὶ ἡ χρυσῆ νεότης ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν φιλανθρωπικῶν χορῶν, οἱ ὁποῖοι ἐδόθησαν, ἐχόρευσεν, διεσκέδασεν, ἀπήλαυσεν ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε.

Ἡ μεταμεσημβρινὴ τοῦ Φθισιατρείου εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Δημαρχίας ὑπῆρξεν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἐπιτυχὴς καὶ ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος συνεκεντρώθη ἐκεῖ, χορεύων καὶ μή, ἐπέρασεν ὥρας ἐξαιρετικῆς ἀπολαύσεως. Ἡ αἴθουσα τῆς Δημαρχίας ἐπεφύλασσε μίαν ἰδιαιτέραν ἔκπληξιν καὶ διὰ τὴν θαυμασίαν διακόσμησίν της καὶ διὰ τὴν μεγάλην εὐρυχωρίαν της καὶ διὰ τὸν ὡραῖον φωτισμόν της. Τὸ πολὺ λευκὸν καὶ πολὺ νεκρωτικὸν φῶς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ἐμετρίαζε καὶ ἐγλύκαινε τὸ ρόδινον καὶ χρυσίζον τῶν πολυπληθῶν κοκκίνων καὶ κιτρίνων μικρῶν λαμπτήρων, οἱ ὁποῖοι εἰς ὡραίας ἁλύσεις διεσταυρώνοντο εἰς ὅλην τὴν αἴθουσαν.

Αἱ κυρίαι μὲ καπέλλα ἀνοικτὰ φορτωμένα μὲ ἄνθη, ἀπετέλουν ἕνα κινητὸν σύμπλεγμα μπουκέτων, τὰ ὁποῖα ἔπλεαν μέσα εἰς τὴν ὡραίαν φωτοπλημμύραν, καὶ ὑπὸ τὰ ὁποῖα, βοηθοῦντος καὶ τοῦ φωτισμοῦ ὅλα τὰ πρόσωπα ἐφαίνοντο εὔμορφα.

Ὁ χορὸς ὑπὸ τοιούτους ὅρους καὶ ὑπὸ τὴν ὡραίαν συγκίνη-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΑΙ ΜΑΓΙΣΣΑΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Κατηγορουμένη, σηκωθῆτε, εἶπεν ὁ Πρόεδρος. Ἕνα κίνημα ἔγινε εἰς τὸν ἀπαίσιον πάγκον ὅπου κάθονται οἱ κατηγορούμενοι, καὶ ἕνα ὄν, ἄμορφον καὶ τρέμον ἦλθε καὶ ἐστηρίχθη εἰς τὸ κιγκλίδωμα. Ἦτο μάζα ἀπὸ ράκη, τρύπες σχοινάκια, παλαιὰ ἄνθη καὶ πτερά, καὶ κάτω ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἕνα πρόσωπο μαραμένο. ξηρὰ μένο, ρυτιδωμένο, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαμπαν δύο πονηρὰ μαῦρα μάτια, σὰν δύο σαῦρες ἐπάνω εἰς ἐρειπωμένον τοῖχον.

— Πῶς ὀνομάζεσαι; τὴν ἠρώτησαν

— Μελουσίνη.

— Πῶς εἶπες;

— Μελουσίνη.

— Ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τὸ παχὺ μουστάκι του ἐμειδίασεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάκρισιν.

— Τί ἡλικίαν ἔχετε;

— Δὲν γνωρίζω πλέον.

— Τὸ ἐπάγγελμά σας

— Εἶμαι μάγισσα.

Ἀμέσως τὸ ἀκροατήριον ὅλον ἤρχισε νὰ γελᾷ θορυβωδῶς· ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὴν ἐτάραξε· καὶ μὲ τὴν μικρὰν διαυγῆ φωνήν της. ἡ ὁποία ἐγέμιζε τὴν αἴθουσαν ὡς φωνὴ ὀνείρου, ἡ γραία ἐπανέλαβε:

— Ἄ! αἱ μάγισσαι τῆς Γαλλίας, ποῦ εἶνε; Ὅλαι ἀπέθανον, καλοί μου κύριοι. Εἶμαι ἡ τελευταία· δὲν μένει πλέον ἄλλη ἀπὸ ἐμέ... Ἀλήθεια, εἶνε κρῖμα, διότι ἡ Γαλλία ἦτο πολὺ ὡραιοτέρα ὅταν εἶχε ἀκόμη τὰς νύμφας της. Εἶμεθα ἡ ποίησις τοῦ τόπου, ἡ πίστις του, ἡ νεότης του. Ὅλα τὰ μέρη ὅπου ἐκατοικούσαμεν, τὰ βάθη τῶν κήπων, τὰ νερὰ τῶν πηγῶν, οἱ πυργίσκοι τῶν παλαιῶν φρουρίων, αἱ μεγάλαι ἔρημοι ἐκτάσεις, ἐλάμβανον ἀπὸ τὴν παρουσίαν μας κἄτι τὸ μαγικόν, τὸ μεγαλοπρεπές. Εἰς τὰς βραδινὰς διηγήσεις παντοῦ εἴχαμεν μέρος. Εἰς τὴν λάμψιν τῆς σελήνης ἔβλεπαν οἱ χωρικοὶ τὰ τριανταφυλλιὰ φορέματά μας καὶ μᾶς ἀγαποῦσαν καὶ μᾶς ἐτιμοῦσαν.

Εἰς τὰς ἁπλᾶς φαντασίας τὰ μὲ μαργαριτάρια στεφανομένα μέτωπά μας, αἱ μαγικαὶ ράβδοι μας, ἡ χρυσὲς ρόκες μας, ἐνέπνεαν φόβον καὶ λατρείαν μαζῆ. Ἐπίσης αἱ πηγαί μας ἔμεναν πάντοτε διαυγεῖς, Τὰ ἄροτρα σταματοῦσαν εἰς τὰ μέρη ὅπου ἐφυλάττομεν, καὶ ἐπειδὴ ἐκάμναμεν σεβαστὰ ὅλα τὰ παλαιά, ἐμεῖς, αἱ γεροντότεραι τοῦ κόσμου, δι'αὐτὸ ἄφιναν τὰ δάση νὰ μεγαλώνουν, τοὺς λίθους νὰ κρεμνίζωνται μόνοι των.

Ἀλλ' οἱ ἀγῶνες ἐπροχώρησαν. Οἱ σιδηρόδρομοι ἐφευρέθησαν. Ἔσκαψαν ὑπονόμους, ἀπεξήραναν λίμνας καὶ ἔκοψαν τόσα δένδρα, ὥστε ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον δὲν θὰ εἴχαμεν ποῦ νὰ κατοικήσωμεν. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ χωρικοὶ δὲν ἐπίστευαν πλέον εἰς ἡμᾶς.

Τὸ βράδυ ὅταν ἐκτυπούσαμεν εἰς τὰ παράθυρά των, ἔλεγαν: «Εἶνε ὁ ἀέρας» καὶ ἐκοιμῶντο πάλιν. Αἱ γυναῖκες ἤρχοντο καὶ ἔπλεναν εἰς τὰς πηγάς μας.

Ἀπὸ τότε ἐτελείωσεν ἡ βασιλεία μας. Ἐπειδὴ δὲν ἐζούσαμεν παρὰ ἀπὸ τὴν λαϊκὴν πίστιν, ἅμα τὴν ἐχάσαμεν, ἐχάσαμεν τὸ πᾶν. Ἡ ἀξία μας ἐχάθη καὶ ἀπὸ παντοδύναμαι βασίλισσαι ὅπου εἴμεθα, εὑρέθημεν γρηᾶς, ρυτιδωμένες, κακὲς καὶ δὲν εἴχαμεν πλέον τὰ μέσα νὰ ζήσωμεν Λίγο καιρὸ μᾶς συναντοῦσαν εἰς τὰ δάση μὲ φορτία· ἐμαζεύαμεν βελανίδια εἰς τὰ ἄκρα τῶν δρόμων Ἀλλ' οἱ δασοφύλακες ἦσαν σκληροὶ μαζή μας, καὶ οἱ χωρικοὶ μᾶς ἔρριχναν πέτρες. Τότε, ὅπως οἱ πτωχοὶ, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠμποροῦν νὰ κερδίσουν τὴν ζωήν των εἰς τὸν τόπον των, τὴν ἐζητήσαμεν εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν μεγαλοπόλεων.

Ἄλλαι ἐπήγαμεν εἰς κλωστήρια. Ἄλλαι ἐπουλούσαμεν μῆλα τὸν χειμῶνα εἰς τὰ ἄκρα τῶν γεφυρῶν, ἢ κομπολόγια εἰς τῆς πόρτες τῶν ἐκκλησιῶν. Ἔπειτα αἱ ἀσθένειαι, αἱ στερήσεις... Καὶ ἰδοὺ ἡ Γαλλία, ἄφησε τὰς μαγίσσας της νὰ ἀποθάνουν. Ἐτιμωρήθη καλὰ ὅμως!

Ναί, ναὶ γελᾶτε καλοί μου ἄνθρωποι. Εἰς τὸ μεταξὺ θὰ ἴδωμεν τί εἶνε ἕνας τόπος χωρὶς νύμφες. Εἴδομεν πῶς οἱ χωρικοὶ ἄνοιξαν τοὺς δρόμους εἰς τοὺς Πρώσσους. Δὲν πιστεύουν πλέον εἰς τὰς μάγισσας, ἀλλ' ἐπίσης δὲν πιστεύουν καὶ εἰς τὴν πατρίδα Ἄ! ἂν εἴμεθα ἐμεῖς, ἀπ'ὅλους αὐτοὺς τοὺς Γερμανοὺς ὅπου εἰσῆλθον εἰς τὴν Γαλλίαν, κανεὶς δὲν θὰ εἰσήρχετο ζωντανός· αἱ μαγεῖαι μας θὰ τοὺς εἶχον ὁδηγήσει εἰς τὸν θάνατον. Ὅλαι αἱ πηγαὶ αἱ ὁποῖαι ἔφερον τ' ὄνομά μας θὰ τὰς εἴχαμεν μαγεύσει καὶ θὰ τοὺς ἔκαμναν τρελλοὺς, καὶ τὰς συναθροίσεις μας εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης, μ' ἕνα μαγικὸν θὰ τοὺς ἐσυγχίζαμεν εἰς τοὺς δρόμους των καὶ θὰ ἔχαναν πάντα.

Οἱ στρατιῶται μας δὲν θὲ ὑπέφερον διότι μὲ τὰ νερὰ τῶν πηγῶν μας θὰ τοὺς ἐκάμναμεν διάφορα φάρμακα κι' ἂν ἀπέθνησκαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης θὰ ἔβλεπον πάντοτε τὴν νύμφην πλησίον αὐτῶν ἡ ὁποία θὰ τοὺς ἔδειχνε εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς των μίαν χώραν ἀπὸ τὴν πατρίδα των. Ἔτσι γίνονται οἱ ἐθνικοὶ πόλεμοι. Ἀλλ' ἀλλοίμονον εἰς τὸν τόπον ὅπου δὲν πιστεύει πλέον καὶ δὲν ἔχει πλέον νύμφας. Ὁ πόλεμος αὐτὸς εἶνε ἀδύνατος.

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ διεκόπη ἡ γραία καὶ ὁ πρόεδρος ἔλαβε τὸν λόγον.

— Μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν μᾶς εἶπες ὅμως τί θὰ ἔκαμνες τὸ πετρέλαιον, τὸ ὁποῖον οἱ στρατιῶται σοῦ εὗρον ὅταν σὲ συνέλαβον. Θὰ ἔκαια τὸ Παρίσι, καλέ μου κύριε, ἀπήντησεν ἡ γραῖα ἡσύχως. Θὰ ἔκαια τὸ Παρίσι, διότι τὸ μισῶ, διότι ἐμπαίζει ὅλα, διότι αὐτὸ μᾶς κατέστρεψε. Τὸ Παρίσι αὐτὸ ἔστειλε τοὺς σοφούς του διὰ νὰ ἀναλύσουν τὰ νερὰ τῶν θαυματουργῶν πηγῶν μας καὶ νὰ ἀποκαλύψουν πόσον ἀκριβῶς σίδηρον καὶ θεῖον ὑπῆρχεν εἰς αὐτά. Τὸ Παρίσι μᾶς ἐγελωτοποίησεν εἰς τὰ θέατρά του. Αἱ γοητεῖαί μας ἀπεδείχθησαν ἀγυρτεῖαι, νὰ θαύματά μας πλάναι, καὶ ἐφάνησαν τόσα ἄσχημα πρόσωπα μέσα εἰς τὰ τριανταφυλλιὰ φορέματά μας, εἰς τὰ πτερωτὰ ἅρματά μας, ἐν τῷ μέσῳ πανσελήνων τεχνητῶν καὶ Βεγγαλικῶν φώτων, ὥστε δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ γείνῃ λόγος περὶ ἡμῶν, χωρὶς νὰ προκαλέσῃ γέλωτα. Ὑπῆρχαν μικρὰ παιδάκια, τὰ ὁποῖα ἐγνώριζαν τὰ ὀνόματά μας, μᾶς ἀγαποῦσαν, μᾶς ἐφοβοῦντο ὀλίγον. Ἀλλ' ἀντὶ τῶν ὡραίων χρυσῶν βιβλίων, εἰς τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἐδιάβαζαν τῆς ἱστορίες μας, τὸ Παρίσι αὐτὸ τὸ τρομερὸν μᾶς ἀντικατέστησε μὲ τὰ ἀνιαρὰ ἐπιστημονικὰ παιδικὰ συγγράμματα, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν τὴν πλῆξιν καὶ τὴν ἀνίαν τῶν μικρῶν παιδικῶν ἐγκεφάλων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀφήρεσαν τὴν εὐχαρίστησιν τῶν μαγικῶν παλατιῶν μας!.... Ὦ! ναί

Μὲ πόσην χαρὰν μου εἶδα νὰ καίεται τὸ Παρίσι σας αὐτό. Ἐγὼ ἐγέμιζα τοὺς τενεκέδες τῶν πετρελαίων καὶ ἐρώναζα εἰς τὰς πυροπληρίας: Ἐμπρός, κοπέλλες μου! φωτιά, φωτιά! πέτρα νὰ μὴ μείνῃ. . . . . .

Ὁ Πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου κάπως σκεπτικὸς εἶπε: βεβαίως ἡ γρηᾶ αὐτὴ εἶναι τρελλή! Παρατέ την ἀπ' ἐδῶ. Στείλατέ την εἰς τὸ φρενοκομεῖον!

νήσιν τῆς συνδρομῆς εἰς ἕνα τόσον φιλανθρωπικὸν σκοπὸν διεξήχθη ζωηρὸς, ἀπολαυστικώτατος. Καὶ ἡ κ. Σχλίεμαν ἡ ψυχὴ καὶ ὁ μοχλὸς ὅλης αὐτῆς τῆς ἐπιτυχίας ἦτο ὅλη χαρὰ διὰ τὸ ὡραῖον ἀποτέλεσμα καὶ διότι τέλος ἐξησφάλισε τὴν ἵδρυσιν τοῦ παραρτήματος τοῦ φθισιατρείου, εἰς τὸ ὁποῖον τόσοι δυστυχεῖς θὰ ἀνακτήσουν τὴν ζωήν, ἴσως καὶ τὴν ὑγείαν.

Καὶ δὲν ἦσαν μόνον αἱ τακτικαὶ εἰσπράξεις τοῦ χοροῦ ἱκανοποιητικαί, ἀλλὰ καὶ ἔκτακτοι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ δωρεαὶ ἐδιπλασίασαν περίπου τὸ ποσὸν τῶν εἰσπράξεων. Τὸ ὡραῖον παράδειγμα τῆς κ. Ἰσαβέλλας Σκουζὲ ἠκολούθησεν ἡ κ. Πολύμνια Καμάρα δωρίσασα ἄλλας πέντε χιλιάδας δραχμὰς καὶ ἄλλοι δὲ μικρότερα τούτων ποσὰ ἀπέστειλαν.

Τὴν ἐπιτυχίαν τῆς μεταμεσημβρινῆς τοῦ φθισιατρείου ἠκολούθησεν ἡ ἐπιτυχία τοῦ χοροῦ μας τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων, ὁ ὁποῖος διεξήχθη ζωηρότατος εἰς τὸ φοαγιὲ τοῦ βασιλικοῦ θεάτρου. Μόνον ὅτι ἐδῶ ἔλειψαν αἱ ἔκτακτοι δωρεαί, αἱ ὁποῖαι εἰς τὴν περίστασιν ἰδίως αὐτὴν ἔπρεπε νὰ εἶναι ὑπέρ ποτε γενναῖαι. Διότι τὸ Ἄσυλον διὰ νὰ ἀγοράσῃ τὸ μέγαρον εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται πρὸ τριετίας ὑπεβλήθη εἰς χρέη, τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὁποίων, ἐὰν ἡ ἰδιωτικὴ φιλανθρωπία δὲν βοηθήσῃ, θὰ εἶναι δύσκολον νὰ ἀποτίσῃ.

Τὸν χορὸν τοῦ Ἀσύλου διεδέχθη χθὲς ἡ μεταμεσημβρινὴ ὑπὲρ τοῦ Ἀσύλου τῶν προσφύγων οἰκογενειῶν τῶν Μακεδόνων, εἰς τὰς ὡραίας αἰθούσας τῆς στρατιωτικῆς Λέσχης, εἰς τὰ ὁποῖας ἐπίσης συνεκεντρώθη πολὺς κόσμος, πρόθυμος νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ἔργον καὶ νὰ προσέλθῃ ἀρωγὸς εἰς ἀναξιοπαθεῖς καὶ δοκιμαζομένους ἀδελφούς. Αἱ συνδρομαὶ καὶ ἐδῶ ἦσαν πρόθυμοι καὶ διότι ὁ σκοπὸς εἶναι ἐθνικός, ἀλλὰ καὶ διότι τοῦ ἔργου προΐσταται ἡ κ. Ναταλία Μελᾶ. Ὁ θάνατος τοῦ ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων πεσόντος ἡρωϊκῶς συζύγου της, εἶναι εἷς τίτλος εὐγνωμοσύνης διὰ πάντα Ἕλληνα, ὁ ὁποῖος δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν τόσον μικρὰν εἰς χρῆμα συνδρομήν του πρὸς ἐκείνην ἥτις ἀπώλεσε τὰ πάντα ὑπὲρ τῆς ἰδέας.

Τοὺς χοροὺς τῆς ἑβδομάδος αὐτῆς ἐποίκιλαν αἱ παραστάσεις τοῦ γαλλικοῦ θιάσου Μορενὼ εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον. Ἐκ τῶν παιχθέντων ἔργων ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπεριμένετο μὲ περισσοτέραν περιέργειαν καὶ συγκίνησιν ἦτο ἡ Σαμαρῖτις τοῦ Rostand, τὸ Εὐαγγέλιον αὐτὸ εἰς τρεῖς πράξεις, ὅπως τὸ ὀνομάζει ὁ ποιητής.

Ἕως τώρα τὰ Εὐαγγέλια εἴχαμεν συνειθίσει νὰ τὰ ἀκούωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν Χριστὸν νὰ τὸν βλέπωμεν μόνον εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας. Ἡ ἐμφάνισίς του λοιπὸν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Θεάτρου καὶ τὸ κήρυγμά του λαξευμένον εἰς στίχους ἑνὸς Rostand ἀπετέλει νεωτεριτμὸν ἀσυνήθη, τὸν ὁποῖον φανατικοὶ καὶ βέβηλοι ἐπερίμεναν μὲ κάποιον ἐνδοιασμόν.

Ἐν τούτοις ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ὑπέροχος προσωπικότης τοῦ Χριστοῦ εὑρίσκεται παντοῦ εἰς τὴν θέσιν της, καὶ ὅτι τὸ θέατρον ἠμπορεῖ νὰ συμπληρώσῃ εἰς πολλὰ τὴν ἐκκλησίαν, ὅταν ἐννοεῖται, οἱ ἀναλαμβάνοντες τοιαύτας παραστάσεις εἶνε εἰς τὸ ὕψος τοῦ ρόλου των.

Ὁ Rostand ὡς ποιητὴς ἔδωκε μὲ τὴν «Samaritaine» εἰς τὸν κόσμον ἕνα ὡραῖον ἀκόμη καὶ ἄβρὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐξιδανικεύει τὴν σκηνὴν καὶ συγκινεῖ σφοδρότατα τὸν θεατήν. Ὁ Χριστός, τὸν ὁποῖον εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν προχθὲς μᾶς ἐζωντάνευσε τὴν ὡραίαν καὶ ποιητικὴν παράδοσιν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ μᾶς ἔκαμε νὰ ἀγαπήσωμεν μίαν ἀκόμη φορὰν περισσότερον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος συνήγειρε τὰ πλήθη καὶ ἐφανάτιζε γέροντας καὶ γυναῖκας μὲ τὸ ὡραῖον καὶ ζωογόνον κήρυγμά τῆς ἀγάπης.

ΜΙΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Εἰς τὸ προχθεσινὸν περὶ τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων ἄρθρον μου παρεισέφρυσεν ἐν λάθος τυπογραφικόν, τὸ ὁποῖον ὑπεβίβασε τὰ κυκλοφορήσαντα βιβλία τοῦ Συλλόγου ἀπὸ ἑξακοσίας τριάντα χιλιάδας, εἰς τριάντα ὀκτώ μόνον. Αἱ τριάντα ὀκτὼ χιλιάδες ἀντιπροσωπεύουν, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἔτους 1905 μόνον.

Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὸ λάθος αὐτὸ ὑπεπέσαμεν καὶ εἰς ἄλλο, τὸ ὁποῖον ὁ κ. Βικέλας ἔσπευσε νὰ μοῦ ὑποδείξῃ. Δὲν ἀνέφερα οὔτε τὸν ἀκάματον γραμματέα τοῦ Συλλόγου, κ. Γ. Δροσίνην, οὔτε τὸ Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου, εἰς τὴν δρᾶσιν καὶ τὸν ζῆλον τῶν ὁποίων πολλὰ ὁ Σύλλογος αὐτὸς ὁ θαυματουργήσας ὀφείλει. Ἀναγνωρίζω πληρέστατα τὴν στενοχωρίαν, εἰς ἣν ἐκ ουσίως μου ὑπέβαλα τὴν μετριοφροσύνην τοῦ κ. Βικέλα, ἀποδώσασα εἰς αὐτὸν καὶ μόνον ἐπ τυχίαν, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς τὴν ὁμάδα, ἧς προΐσταται καὶ ἧς εἶνε ἡ ψυχή. Ἀλλὰ δὲν πταίω καὶ πολὺ εἰς αὐτό. Ὅταν οἱ Πρόεδροι σωματείων εἶναι τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Βικέλα, συνήθως ἐπισκιάζουν τοὺς πλησίων των, οἱ ὁποῖοι πάλιν ἀπὸ μετριοφροσύνην, θαυμασμὸν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν Πρόεδρόν των κηρύττουν παντοῦ τὴν δρᾶσιν σιν του καὶ ἀποσιωποῦν ἐπιμελῶς τὰς ἰδικάς των ἐνεργείας. Ὁπωσδήποτε ἡ ἐπανόρθωσις αὐτὴ τοῦ κ. Βικέλα, ἓν πραγμα πιστοποιεῖ τὴν δικαίαν ἐκτίμησίν του πρὸς τὸ συμβούλιόν του καὶ τὴν ἁρμονικὴν σύμπνοιαν ὅλων τῶν ἑταίρων, οἱ ὁποῖοι ἠγωνίσθησαν καὶ ἀγωνίζονται νὰ φέρουν εἰς πέρας ἓν τόσον ὡραῖον ἔργον, τὸ ὁποῖον πάντες οἱ δυνάμενοι ὀφείλουν νὰ συνδράμουν γενναιότατα.

ΑΝΑΙΜΙΑ

Εἴσθε ὠχρός; Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν βλεφάρων σας εἶνε λευκή; Τὰ χείλη σας εἶνε ἄχροα; Δὲν ἔχετε ὄρεξιν; Κουράζεσθε κατὰ τὴν μικροτέραν ἐργασίαν; Πρόκειται περὶ ἀναιμίας, νόσου τόσον συχνῆς εἰς τὰς ἡμέρας μας.

Προσέξατε καλῶς! Προσέξατε ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν ἔχετε νόσον τινὰ καλῶς χαρακτηρισθεῖσαν. Προσέξατε διότι τοῦτο ἀποδεικνύει αἷμα πτωχὸν, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὴν ἐλαχίστην ἐπήρειαν δύναται αἰφνιδίως νὰ σᾶς καταστήσῃ λίαν ἀσθενῆ. Τὰ ἐπιβλαβῆ μικρόβια, τὰ προκαλοῦντα τὸν κοιλιακὸν τύφον, τὴν φθῖσιν, τὴν δυσεντερίαν ἐγκαθίστανται εὐκολώτερον ἐπὶ ἑνὸς ἀτόμου ἀναιμικοῦ ἢ ἐπὶ ἀτόμου ὑγιοῦς.

Διὰ τοῦτο συμβουλεύομεν πολὺ εἰς τοὺς ἀναιμικοὺς νὰ σταματήσωσι τὸ κακὸν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον. Πρὸς τοῦτο τὸ ἁπλούστερον, τὸ ἀσφαλέστερον καὶ τὸ πλέον ὠφέλιμον μέσον εἶνε νὰ λαμβάνῃ τις τὸ Κακάο-Κόλα Καντζοὺκ. Οἱ καλλίτεροι ἰατροὶ ἐπεδοκίμασαν τὴν σύνθεσιν τῆς σκευασίας ταύτης, καὶ τὴν συνιστῶσιν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς των.

Ἡ Χρῆσις τοῦ Κακάο-Κόλα Καντζοὺκ εἰς τὴν δόσιν ἑνὸς κοχλιαρίου τῆς σούπας μετὰ ἕκαστον γεῦμα ἀρκεῖ διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ εἰς ὀλίγον χρόνον τὰς δυνάμεις τοῦ ἀρρώστου τὰς μᾶλλον ἐξηντλημένας, νὰ θεραπεύσῃ ἀσφαλῶς τὴν παλαιοτέραν ἀναιμίαν καὶ τὴν μᾶλλον ἀνθισταμένην εἰς οἱονδήποτε ἄλλο φάρμακον. Οὕτως οἱ νέοι, οἵτινες ἀνεπτύχθησαν πολὺ ταχέως, τὰ κοράσια τῶν ὁποίων ἡ ἀνάπτυξις συντελεῖται δυσχερῶς, αἱ κυρίαι μετὰ τὸν τοκετόν, οἱ γέροντες οἱ ὁποῖοι εἶνε ἐξησθενημένοι ὑπὸ τῆς ἡλικίας, οἱ ἀναιμικοὶ οἱ ἀναρρωνύοντες, πρέπει νὰ προστρέχωσιν ὅλοι εἰς τὸ Κακάο-Κόλα Καντζοὺκ ἐπιδιδοκισμένον παρὰ τῆς Ἰατρικῆς Ἀκοδημίας.

Δόκτωρ. Μαὲ

Τὸ Κόλα-Κακάον Καντζοὺκ πωλεῖται ἐνταῦθα τὰ εἰς Φαρμακεῖα Μαυρίκου, Λούρου, Ὀλυμπίου, Ἐλεπθεροπούλου, Κουβελῆ, Βλαχάνη, Βασιλείου, Μαρινοπούλου καὶ Ἀλεξίου.